

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za izmožstvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

Greh nad državo, greh nad slovenstvom

Slovenija in vsa Jugoslavija odklanjata in ogorčeno obsojata ljubljanske punktaše z dr. Korošcem na čelu, ki zahtevajo razkosanje Jugoslavije — Jasna beseda slovenskih županov

Ljubljana, 11. januarja.

Dne 3. t. m. je objavil tržaški list »Il Piccolo« iz Ljubljane vest pod naslovom »Za slovensko federalistno državo — izjave msgr. dr. Korošca«, v kateri poroča, da je vodstvo slovenske stranke, ki jo vodi dr. Korošec, objavilo declaracijo, da se pridružuje znanim separatističnim zahtevam zagrebških punktašev. Za tržaškim listom so posneli to vest tudi nekateri drugi inozemski listi, predvsem tisti, ki so znani po svoji sovražnosti proti Jugoslaviji in drugim slovenskim državam, ustvarjenim po prevratu 1. 1918. in po osvobojenju izpod avstro-ogrške monarhije Apostolskih Veličanstev reakcionarja Franca Jožefa in alkoholika Karla.

V svoji izjavi pravi dr. Korošec, da je potreben nov sporazum med Slovenci, Hrvati in Srbij in ustavnim ureditvi naše države, na podlagi katerega naj bi tvorila Slovenija zase nekak »corpus separatum«, nekako posebno državo. To zahtevo utemeljuje s tem, da bi bila takšna slovenska državica večja privlačna sila za naše neodrešene brate otroških naselij naših dosedanjih državnih mej v Avstriji, na Madžarskem in v Italiji.

Da so vodili dr. Korošec pri njegovem koraku povsem drugi nagibi in ne skrb za neodrešene brate, je vsakemu pametnemu človeku jasno kakor na dlani, zakaj, neodrešeni bratovi, ki žive v treh nam več ali manj neprijateljskih državah ne bi nikdar morda reševali kaka naša samostojna slovenska državica, ki bi nasprotno sama postala prej ali slej plen grabežljivih sosedov, kar more biti začne privlačna sila edinom zboru Zupanske zveze v Ljubljani, kot predstavniki vseh Slovencev slovesno in odločno izjavljamo:

I.

Dne 1. decembra 1. 1918 smo Slovenci, Hrvati in Srbij po svobodnem sporazumu opolnomočenih narodnih predstavnikov definitivno in za vsikdar resili vprašanje naše državne skupnosti. Zato o tem vprašanju ne pripusčamo nikake debate več ter odločno odklanjamemo lahkomiselne zahteve, naj bi se vrnili v kaotično stanje negotovosti pred 1. decembrom 1918. Obsojamo in pobijamo vsako stremljenje, ki je naperjeno proti naši državni skupnosti, zlasti zato, ker vidimo v jugoslovenski državni skupnosti edino jamstvo za narodni obstoj vseh Slovencev ter za neoviran razmah slovenske kulture in vseh drugih panog našega javnega življenja. Razkosanje velike Jugoslavije na večinalnih samostojnih edinib bi začnilo nevarnost za sam obstoj države ter s tem nevarnost suženjstva Slovencev pod tuji jarmom, obenem pa tudi nevarnost za težko doseženi evropski mir.

Zdržitev vseh Slovencev je najsvetješi ideal ne le vseh Slovencev, marveč ideal vseh Jugoslovenov. Zato odklanjamemo in obsojamo zlorabo tega vzviselega idealu po posameznih politikih v strankarske svrhe.

II.

Izrekamo kralju Aleksandru in njegovemu kraljevskemu domu neomajno zvestobo in ljubezen ne le zato, ker nam to veleva čut hvaležnosti za večne zasluge, ki so si jih priborili Karadjordjeviči za osvobojenje in uedinjenje Jugoslovenov, marveč tudi zato, ker sta kralj Aleksander in njegov dom kot simbol našega narodnega in državnega edinstva najjačji steber in največje jamstvo za obstoj in napredok naše narodne države ter s tem tudi za obstoj in napredok Slovencev.

III.

V današnji dobi gospodarske in socialne stiske smatramo za najnajnješje, da se vse sile združijo k skupnemu naporu, kako bomo te stiske srečno in čimprej prebrodili. Gospodarska in socialna preosnova naroda se mora ustvariti s sodelovanjem vseh ustanov in slojev na osnovi smotrenega gospodarskega načrta. Pri tem smatramo zaščito in učvrstitev kmečkega in delavskega stanu za bitno zahtevo gospodarske in socialne politike, ker le tem potom se bodo mogli harmonično razvijati tudi ostali produktivni sloji.

IV.

Smatramo, da je v interesu vseh slojev našega naroda, pa tudi vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, da se prenese čim večji delokrog upravnih v vseh javnih poslov na nižje upravne edinice vse do one mere, ki jo dovoljujejo življenjski interesi državne in narodne skupnosti.

Tako govore slovenski župani! Jasno je, da je moral ob tej priliki izpregovoriti tudi vodstvo Jugoslovenske radikalne kmečke demokracije kot legalne politično-strankarske organizacije. Včeraj popoldne se je vršila seja banovinskega vodstva JKRD, na kateri so razpravljali o separatistični deklaraciji dr. Korošca in na kateri so vsi govorniki v ostrih besedah ob sodili njegovo demagoško izrabljivanje političnih idealov naroda kakor tudi zlorabljavanja današnjih težavnih gospodarskih razmer za politične sebične namene. Na seji je bila sprejeta naslednja resolucija:

V trenutku, ko zunanjii in notranji sovražniki skušajo omajati temelje naše državne ureditve, svečano izjavljamo, da smatramo državno celoto za najbolj dragoceno svinjino, posvečeno s krovjo in žrtvami naših najboljših sinov, ter edinstvo naroda kot glavnih virov in napredka naše države in njenega naroda. V tem vidimo zlasti mi Slovenci svetlo nadu in edino garancijo za napredok naše države in našega naroda izrazamo svojemu kralju neomajno vdanost in globoko hvaležnost.

nega idealu: zdržitev vseh Slovencev v enotni jugoslovenski državi.

Odločno odklanjamemo in ogorčeno protestiramo, da poskušajo od naroda zapuščeni voditelji bivših političnih strank zbegati javnost z novimi političnimi programi, ki ogražajo uresničenje tega najsvetješega ideala s tem, da postavljajo zahteve, ki morajo slabiti državno zavest ter razkosati državni in narodni organizem, nas pa oddaljiti za stoljetje od ustvaritve in izpolnitve sanj in pre-rečnih največjih srbskih, hrvatskih in slovenskih mislecev in narodnih voditeljev.

Srečni smo, da se lahko zbiramo okoli našega narodnega kralja Aleksandra I. in njegovega vzvisenega doma, ki sta nam jamstvo za trajno narodno samobitosnost in lastno državnost. Sprito njegovih neprecenljivih zaslug za osvobojenje in uedinjenje, kakor tudi za njegov kraljevski trud in prizadevanje za napredok naše države in našega naroda izrazamo svojemu kralju neomajno vdanost in globoko hvaležnost.

Jugoslavija prav tako tuja, kakor Italija, Avstrija ali Madžarska.

2. Drugi točki je dodan stavek: Ta cilj se more dosegati samo v skupnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev v skupini in močni Jugoslaviji. Ta drugi stavek, dodan prvotnemu tekstu, ki je, izvzemši še pasus v tretji točki, v kateri se govori o cerkevih in samostanskih posestvih, ostal docela neizpremenjen, ustvarja v »punktacijah« prečiščne kontradikcije. Verjetno sta bila dodana, da se onemogoči tolmačenje njihovih separatističnih teženj.

Svoje »zahteve« je g. dr. Korošec s to formulacijo omenjal le na tretjo točko, ki zahteva za Slovenijo v bistvu samo široko avtonomijo, ki more biti tudi v skupini državi Srbov, Hrvatov in Slovencev. Kakor je rečeno, postanje te »punktacije« s takimi omejitvami nesmiseln in brezpredmetno: Zahteva avtonomijo za Slovenijo, ki je edina pokrajina v naši državi, ki ima od leta 1918. stvarno avtonomijo, in to na vseh poljih narodnega življenja, pomeni konstatacijo za obstoječe stanje. Tu se ustvarja težnja, ki ni bila v Sloveniji nikoli omenjena. Zahteva se n. pr. nacionalna individualnost, ki je v Sloveniji ustvarjena že od tedaj, ko je bil slovenski jezik proglašen za enakovarnega s srbohrvaškim in je bila s tem izročena vsa uprava in vse prosvetno in kulturno delovanje izključno Slovencom v roke. Govoriti pa o finančni samostojnosti, ko se ima v vidu specijalna gospodarska in socialna struktura Slovenije in ko se ve, kakšne koristi bi od nje imela Slovenija kot celina in kakšne ima danes v skupnosti s Srbij in Hrvati, mislimo, da je imognog Slovenia, ki realno gledajo na stvar, jasno, da gre pri tem za nerealno in lokalno demagogijo.

S popravi, ki se jih je nenadoma poslužil g. dr. Korošec, pa so izgubile njezine »punktacije« vsak politični smisel.

Od vseh teh punktacij je ostal samo nov dokaz dr. Koroševega značaja v politiki.

Ti dve »punktaciji« g. dr. Korošca bosta

ostali samo kot značilna anekdota v njegovih političnih karijeri, toda v vsakem primeru kot prav nič značilna anekdota v slovenskem narodnem življenju, ki gre po svoji dolegom poti, od katere ga ne more nič več odvrniti.

Umik dr. Korošca ali samo nov maneuver?

Pod vtipom splošnega ogorčenja je dr. Korošec po informacijah „Politike“ popravil svoje „punktacije“ in se izjavlja za Jugoslavijo

Beograd, 11. jan. p. Pod naslovom »Dve punktacije« dr. Korošca objavlja »Politika« na udovnem mestu Članek, v katerem pravi med drugim:

Ob novem letu so se po Sloveniji razširili letaki, na katerih je podpisani dr. Anton Korošec in ki imajo naslov »Deklaracija Slovenske ljudske stranke«. Tekst te letakov je naslednji:

1. Slovenski narod je danes razdeljen in razkosan na štiri države, na Jugoslavijo, Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Njegova osnovna zahteve je, da se zedinj v eno samo politično zajednicu, ker se mu more le na način ohraniti eksistence in zagotoviti splošni napredek.

2. Glavnemu delu slovenskega naroda, ki živi v Jugoslaviji, je postavljena naloga, da na tem idealu ne prestanjo dela do končne ustvari.

3. Iz teh razlogov si mora slovenski narod v jugoslovenski državi priboriti tak samostojen položaj, ki bo neprestano služil kot privlačna sila za vse ostale dele naroda, živeče v drugih državah. V to svrhu nam je potrebno:

a) nacionalna individualnost, ime, zastava, etnična skupnost, finančna samostojnost, politična in kulturna svoboda;

b) radikalno-socialno zakonodavstvo, ki mora osigurati življenske interese vseh potrebnih in produktivnih poklicov, poseben kmečkega in delavskega razreda.

4. Za doseg tega cilja je potrebno, da si mi Slovenci, Hrvati in Srbij zgradimo po svobodnem sporazumu in to na demokratični bazi državo ravnomočnih edinic: eno teh edinic naj tvori Slovenija.

5. Tako sestavljeni državi zahtevata tudi kmečko-demokratska koalicija in radikalna stranka, odnosno, je ne izključena.

Mi Sloveni se pridružujemo tem sklepom in želimo, da sodejmo za doseg tega ciljev vse stranke in vse družbe, tako doma kakor tudi po vsej državi.

Ljubljana, 31. decembra 1932.

Letak, ki je bil razširjen v toliko primerih, da je bila njegova vsebina kmalu znana tudi v najmanjih in najbolj zakotnih vaseh Slovenije, se je razširil tudi izven nje po raznih krajinah naše države. Sprejet je bil kot politični akt g. dr. Korošca, sličen onemu, ki so ga imeli za rezultat zagrebške »punktacije«, pa je tudi on dobil tako ime. Povsem naravnovo je, da so tudi dr. Koroševe »punktacije« izviale pri vseh nacionalnih elementih revolte in soglasno odsodbo. Ogorčenie se je najbolj pokazalo na zborovanju županov iz dravške banovine in je izraženo v njihovi resoluciji.

»Punktacije« so tako sestavljene, da ni težko spoznati separatistične težnje njihovega avtorja. Samo prva točka je tako stislirana, da je mogoče v njej videti samo eno konstatacijo, da se godi slovenskemu narodu, raztresenemu v štirih državah.

In, ali je morda dr. Korošec že pozabil, da je sam sedeł v vladi, ki je izvedla razdelitev naše države na devet banovin, med katerimi je v dravski banovini združen vse slovenski narod, kolikor ga ni izven jugoslovenskih mej? Ali ni morda hvalilo to razdelitev tudi dr. Koroševe glosilo »Slovenec in ali ni bil morda prvi ban dravške banovine blivši minister inž. Sernek, pristaš blivši SLS? Kako more dr. Korošec danes prekinjati to, kar je še pred nedavnimi

povsem enako v vsaki izmed teh štirih držav, da imajo n. pr. Slovenci, ki živijo zasuhjeni v Italiji, prav toliko razloga smatrati Italijo za tujo državo, kakor Slovenici v naši državi Jugoslavijo.

Nato »punktacije« podpirajo potrebo, da odloča slovenski narod v svobodnem sporazumu s Srbij in Hrvati o svoji usodi. Po njih bi moglo izgledati, da so vsi spolazumi in faktično stanište ustvarjeni od leta 1918 do danes, brez pomena, in da je treba vse pribrieti iznova. To je stvarno oni »povratek v začetno leto«, ki je bil naglašen v zahtevi avtorjev zagrebških »punktacij«. Razen tega pravi g. dr. Korošec v četrti točki, da se mora po svobodnem sporazumu Slovencev, Hrvatov in Srbov zgraditi država, sestavljena iz enakovarnih edinic, toraj federativna država. To je nekakšna triatlistična osnova. Toda nicedar ne pove, kaj bi bilo s Slovenci, če bi se ta svobodni sporazum ne dosegel.

Že s tem, da se tega ne precizira, se predvideva tudi možnost druge rešitve za Slovenijo, rešitev, ki bi se iskal tudi negledje na sporazum s Hrvati in Srbij. To rešenje bi moglo biti tudi izven meji skupine države, če bi do svobodnega sporazuma ne prišlo. Separativistična tendenca tega dela »punktacij« je jasna, nego je zagrebška resolucija, ker v njej ni nikake omejive, po kateri bi se dalo brez spremsti tako tolmačenje.

Konstatacija, da more biti slovenski narod v Jugoslaviji samo tako privlačna sila za ostale dele slovenskega naroda, ne ublaži separativne težnje, izražene v »punktacijah«. Čeprav je očviden namen, da se te težnje nekoliko maskirajo, to nikogar ne more prestopiti. Tudi slovenski župani so sprejeli tako pravilno tolmačenje, dočelo logične zaključke, ter odgovorili na »punktacije« s svojo patriotsko resolucijo.

Kaj je storil g. dr. Korošec po teh protestih in Ljubljani in drugih mestih Slovenije, kot izraz ogorčenja po njegovem letaku? Pri človeku, v katerem politični karrieri ni bilo nihčesar doslednosti, pri katerem smo navajeni videti nagle in docela neprizadane preokrete, ki se ne morejo prideti pod vplivom zgolj naših notranjih političnih prilik, morda ne bi bilo težko pojasniti tudi te zadnje geste g. dr. Korošca. Po sihem odjeku, ki so ga imelo njegove »punktacije«, je naenkrat skenil, da jih nekoliko popravi, da ublaži smisel prvotnega teksta. Ali je g. dr. Korošec uvredil, da se je vendar prenagil in da se je prezgodaj odločila njegova prava namera? V vsakem primeru je ta popravek zakasnil in je objavljen tako, da ne more pri širših slojih popraviti vtipa 1. januarskega letaka. Ta popravek obstaja v tem:

1. Prvi točki je dodan ta stavek: Slovenci se smatrajo v Jugoslaviji kot v svoji lastni in svobodni državi. Ta stavek ima namen popraviti vtip, da je dr. Korošcu

Velike malverzacije s carino

Zanimiva obravnava proti uradnikom ljubljanske družnice "Steyerwerke" — Država oškodovana za 1 milijon 870.000 dinarjev

U broju Vašega lista od 4. januarja 1933 izšla je vijest pod naslovom »**Velike malverzacije s carino**«. Na ovu vijest možemo Vas ujedno, da na temelju člana 26. zakona o stampi izvobite u narednom broju Vašeg člana na istoj strani i na istom mestu uvrstiti slijedeći

ISPRAVAK.

Istina je da je ljubljanska carinarnica povevala istragu protiv naše tvrtke u Ljubljani radi navodnih malverzacija, no nije istina da je država oštećena za skorih dva milijuna dinara, niti da je država uopće oštećena tim navodnim malverzacijama, već je naprotiv naše tvrtka platila od svog postojanja iz 1928 godine do danas za gotovo Din 1.400.000.— više carine, nego što je po carinskem zakonu bila dužna da plati. Istina je nadalje, da će naše tvrtku tražiti povratak ovoga preplaćenog iznosa od Din 1.400.000.— jer je ova preplata uslijedila grijeskom carinskih organa.

Istina je nadalje, da je pred sredskim sudom u Ljubljani vodjen krični postupak radi podnasanja preinčenih faktura za carinjenje i te radi kričnog djela prestopa iz člana 169. carinskog zakona protiv četvorice bivših viših činovnika naše fabrike, no nije istina, da je istragom dokazana kričica bilo kojega višeg činovnika. Nije također istina, da je naše tvrtka filijala poznate austrijske tvornice automobila, strojeva i motocikla Steyrwerke, već je naprotiv potpuno samostalno domaće poduzeće.

Istina je, da je finansijska direkcija u Ljubljani, kao carinska vlast na temelju potkaza našeg otpuštenog činovnika Janka Bedrača povevala istragu, te nas osudila na plaćenja navodno neplaćene carine, no istina je i to, da to rješenje nije još ni danas pravosnažno niti je Finansijska direkcija bila po zakonu ovlaštena, da takovo rješenje donosi, dok suđuje istvo ukrivici iz člana 169. carinskog zakona. Nije dakle istina, da je tvrtka sudjelovala na plateži neplaćene carine u iznosu od Din 1.870.000.— Istina je, da su činovnici otpušteni radi potpisivanja računa, nije ali istina, da su potpisani bili tako loši, da se nije moglo ustanoviti, tko je potpisivao, već je naprotiv sudska rasprava i svjedoci jasno konstatovali, da ni jedan potpis na fakturama nije činjen od naših činovnika.

Istina je, da je prije skoro godinu dana carinarnica ljubljanska povevala protiv naše tvrtke istragu, no nije istina, da je neka činovnica tvrtke sakrila svu korespondenciju, koja je teretila tvrtku, već je protiv sav istraženi materijal pronadjen je prigodom jedne istrage i taj se je nalazio brižljivo i uredno sredjen u našem uredu. Nadalje nije istina, da je slučajno iz jednog pisma, koje je ova činovnica pisala svojoj prijateljici u Zagreb, iskršio na javu, da je korespondenciju sakrivena. Istina je, da je činovnica među ostalim pisala svojim prijateljima u Zagreb, da u tvrtci vlasta uzrujanost zbog toga, što je carinska komisija povele istragu zbog navodnih nekih malverzacija na Stetu države no nije istina, da je u tom pismu pisala: »Svi mi činovnici štimo tvrtku i ja sam dobro sakrila svu korespondenciju, koja kompromitira tvrtku. Kričica tvrtke je toliko, da će biti osjetljivo kažnjena i to tako velikom novčanom kaznom, da će morati obustaviti rad već je istina, da ona uopće nije bila upućena u rad te komisije. Nadalje nije istina, da je policija zbog toga uhapsila ovu činovnicu, a niti je ona izdala a niti mogla izdati bilo kakve potankosti ove manipulacije, jer joj u cijeloj stvari nije uopće bilo ništa poznato.«

Nije također istina, da su manipulacije vršene na taj način, sto je naša fabrika naručivala robu iz inozemstva, većim dijelom od svoje središnjice (koja nije središnica) u Steyru, niti je istina, da je tražila da joj se salju neispunjene fakture, koje da su nakon toga ispunjavali činovnici tvrtke sami tako, što su stavljali u račune za 40 do 60% niže cijene, nego što je iznosila prava vrijednost naručene robe. Naprotiv je istina, da je naša fabrika prigodom poručbine robe naručivala fakture u više primjeraka koje su joj trebale za ishodjenje oprosta od carine, za koju je svrhu propisano podnasanje fakture u više primjeraka. Nije također istina, da su svi činovnici fabrike stavljali u račune za 40 do 60% niže cijene nego što je iznosila prava vrijednost naručene robe, već je istina, da je samo jedan prokurista fabrike u godini 1931. posve na svoju ruku ispostavio nekoliko faktura na niži iznos u sveukupno sumi od Din 72.000.— no istina je, da je naša fabrika čim je od istražene komisije za taj slučaj sazna sama protiv već ranije otpuštenog tога prokurista podnjele ljubljanskom deželnom sodištu pod br. Kno XII 117/32 još 20. II. 1932 kričnu prijavu, tim više sto je taj činovnik još u novembru 1931. otpušten radi raznih nekorektnosti na stetu naše države. Istina je i to, da je taj činovnik otpušten iz naše službe u novembru 1931. a da je prijava protiv poduzeća na koju je uslijedila istraga, podnešena carinskim vlastima tek 11. januara 1932.

Istina je, da je carinjenje ove robe, cijelo vrijeme od 1928. od kada naša fabrika postoji, pa do početka istrage u januaru 1932. vršeno ad valorem, no nije istina, da je to carinjenje tim načinom obavljeno po propisima zakona, već je naprotiv istina, da je naša fabrika pod br. 468 od 18. IV. 1932 dobila uvjerenje carinskog biroa iz Beograda kao najviše instance za određivanje carinskih stopa, da se je ta roba imala carinu za to cijelo vrijeme prema sastavu materijala što znači uz znatno jeftinije stavke nego li je jeftinije.

Nije također istina, da je u toku istrage koju je vodjena još u januaru i februaru prošle godine ustanovljeno izbjegavanje tvrtke kod plaćanja poreza na taj način, što je stavljala u bilancu finguirane izdatke već je naprotiv istina, da je bilanc bio realan i ispravan i da su naše knjige premda su od strane poreskih vlasti preispitane pronađene potpuno u redu.

Nije istina, da je korespondencija naše tvrtke vodjena na njemačkom jeziku, već je naprotiv istina, da su jedino oni listovi koji su isli u inozemstvo pisani na njemačkom jeziku. Niti je istina, da se u nekom dopisu kaže, da bi bilo bolje kad bi se carinjenje vršilo u Mariboru umjesto u Ljubljani, jer da ljubljanski carinici neštost sumnjuju.

Također nije istina, da se na raspravi nije moglo ustanoviti da je koji od optuženih činovnika potpisivao razne račune, već je naprotiv istina, da je sud pozitivno ustanovio, da ni jedna fakturna nije po ni jednom od optuženih činovnika potpisana uslijed čega je sud donio određujuću osudu.

Istina je nadalje, da će uslijed ove određujuće osude u carinske vlasti po propisu čl. 169. carinskog zakona obustaviti rad već je istina, da ona uopće nije bila upućena u rad te komisije. Nadalje nije istina, da je policija zbog toga uhapsila ovu činovnicu, a niti je ona izdala a niti mogla izdati bilo kakve potankosti ove manipulacije, jer joj u cijeloj stvari nije uopće bilo ništa poznato.

Izvolete g. uređenice i ovom prilikom primiti izraz našeg

poštovanja:
Jugoslavenske Steyr tvrtvice društvo s o. j.
pp. Dr. Karl Formatschek.

Predavanje o Visokih Turah

Snoči je predaval g. Janko Mlakar ob veliki udeležbi o svojih zanimivih turah

Ljubljana, 11. januarja.

Janka Mlakarja poznamo vsi. Vedno segav in ljubezni, duhovit, malec sarkastičen, visoko naobrazen in velik prijatelj planin. Tak se nam je predstavil tudi snoči v dvorani Delavske zbornice, kjer ga je z nenačadno toplim aplavzom sprejelo občinstvo, sami prijatelji prirode, ki so do zadnjega kotička napolnili dvoran.

Profesor Mlakar si je izbral hvaležno smov. Predaval je o Visokih Turah, kaj jih je objelil z vseh strani že večkrat, sam ali v državi prijateljev. Pred 20 leti je preplezel del Visokih Tur v državi pokojnega profesorja dr. Cerka, ki se je, kakor znano, pozneje na Stolu smrtno ponesrečil. Drugi izlet na to mogočno gorovje je pa napravil v državi župnika Členščka ter prijateljev Potočnika iz Ljubljane in nekega Bogoviča.

Mlakar je pričel z očancem Triglavom in z razgledom z njega, nato je pa poslušalec povedel naravnost v osrčje Visokih Tur. Zacet je z Hochgalom, prešel na Dreiherrenspitze, oškrnil mimogrede nekoliko Zillertalske Alpe in naenkrat smo se znašli na mogočnem Velikem Kleku, ki je s svojimi 3798 metri kraj Visokih Tur. Prepočel je nazorno zemljepisno karto ter navedel celo vrsto poti, ki omogočajo dohod nanj. Večina poti se strane v Hellingblatu, od koder je najudobnejši dohod. Že pred vojno je bila do ledenička Pastirico zgrajena prava vozna pot, zdaj so pa zgradili novo moderno avtomobilsko cesto, ki je seveda ubila vso romantično ter pokrajine, zlasti pa idlo nekdaj ljubkega Hellingblatu, ki ima krasno, v gotiskem slogu zgrajeno cerkvico. Razna imena pričajo, da so nekot tam bivali koroški Slovenci, saj je tudi ledeničko ime Pasterica slovensko in pomeni toliko kot Pastirico.

Predavanje je trajalo nad dve uri. Neumorno in izredno zanimivo je pripovedoval Mlakar, pokazal je pa tudi krasne diaopozitive. Spontano ploskanje na koncu je pokazalo, da so bili poslušalci s predavanjem izredno zadovoljni. Tako predavanji bi si želeli še več.

Zgodovino prvih naskokov na Veliki Klek, med naskokovalci je bil tudi naš Stančič. Veliki Klek je zahtevalo že mnogo človeških žrtv, ki so zdaj vse pokopane pri cerkvici v Hellingblatu. Med njimi je bil tudi znamenti alpinist Pallavicini, ki je z dvernimi vodnikoma iskal novo varijanto, a se so vsi trije na strni steni ubili. Pot na vrh Kleka vodi čez ledeničko Pastirico. Vzpon je zelo strm, potrebne so dereze, v visokem snegu tudi vodnik. Nevaren je zlasti prehod z Malego na Veliki Klek, v dolžini kakih 20 metrov je širok samo nekaj metrov, na vsaki strani zija prepod 1200 metrov globine. Leta 1931 sta se tam ubila dva znamena nemška turista.

Po podrobnom opisu Velikega Kleka z vsemi njegovimi kočami in znamenitostmi je predaval prešel na Wiesbachhorn in celo vrsto drugih gora, ki jih je preplezel v državi prijateljev. Našteli je toliko imen, da se res ni čuditi, da je nekot na nekem predavanju na Dolenskem neka učenka drugi omentira, da si jih najbrž sproti izmisliju... Zapomnil si je tudi celo vrsto nagrobnih napisov, ki so na Kosovskem in Tirolskem v veržih ter jih ottiral v nemščini in slovenščini.

Predavanje je trajalo nad dve uri. Neumorno in izredno zanimivo je pripovedoval Mlakar, pokazal je pa tudi krasne diaopozitive. Spontano ploskanje na koncu je pokazalo, da so bili poslušalci s predavanjem izredno zadovoljni. Tako predavanji bi si želeli še več.

Danes nepreklicno zadnjikrat
ob 14.15 in ob 18. uri
DOUAUMONT
v ELITNEM KINU MATICI

Varčevanje na živilskem trgu

Mesari in peki pravijo, da so meščani ta mesec v hudi zadagi za denar

Ljubljana, 11. januarja.

Zmiski meseci so sezona stradanja rovin slojev, zdaj pa baje čutijo tudi srednji sloji, da je januar mnogo prebolj. Zadetek je bil tako kratak, ljudje so začeli s takšnim optimizmom leto, kot da se je sver zopet postavil na noge, zdaj so pa sprevideli, da se vedno stoji na glavi. Kisih obrazov prihajajo meščani k peku in mesaru, nekateri so tako obupani, kot da je vse odvisno od pekove in mesarjeve kredite. Toda dandanes se ne more in ne smi nihče zanajti na kredit, zato so morali mnogi meščani nastopiti že zdaj 40-dnevni post — na račun veseloga Silvestrove večera. Mesari in peki pravijo, da niso bili meščani se nikoli tako v zadrgi za denar kot ta mesec. Laho si torej mislite, kako meščani varčujejo tudi na živilskem trgu in kako se vesele obetajoče se podražitve kruha ter splošne podražitve.

Zivilski trg je se vedno dobro začlen. Včasih je bil januarja mnogo manj zaseden, tudi lani je bil nekoliko manj zaleden. Kmetje in Trnovčani prihajajo na trg v takem številu, da je vedno predvsem ker tako krvavo potrebujejo denar in ker letos ni tako huda zima. Ob hujšem mrazu bi zelenjava na trgu zmrzovala, ker je prodajalcji ne morejo dovolj zavarovati proti mrazu. Gospodinje bi seveda ne hoče kupovati n. pr. zmrznenega krompirja. Ker je bilo letos tako dolgo kopno, je

še vedno mnogo zelenjave, tudi odrivijo že vedno lahko dobiš. Danes so jo imete prodajalci pokrito z vrečami, pa tudi drugo zelenjavo so imete nekoliko zavarovano proti mrazu. Zelenjava se je malo podražila. Glava odrivije je po 1.25 Din, zelenje glave so prodajali po dinarju do 4 Din komad, le motovilec in radič sta že vedno merica po 1.50. Krompir je imel stalno ceno, prav tako tudi kislo kislo in repa. Kolerab je se ni mnogo podražila, prodajajo jo po komadu že vedno po 50 par. Čebula tudi ni tako strašno draga, kg po 1.50 do 2 Din, če pomislis, da kg čebule ne more kar tako pospraviti kot kg jabolk.

Jajca so se nekoliko pocenila — ali ni to razveseljivo dejstvo, da se je vsaj nekaj pocenilo? — ker so jih začeli prodajati tudi podjetni prekupcevalci iz južnih krajev. Ti jih prodajajo po 2.25 Din par. Gospodinje se pa boje, da ta jajca niso sveža. Kmetje prodajajo jajca v splošnitvi, ki pa stači, da je vseki ceni, tu in tam pa tudi nekaj ceneje, po 2.50 Din par. Piščanci danes niso šli v denar. Jabolk je bilo zoper izredno mnogo. Najlepša so prodajali 4.50 Din kg, slabša pa do 2 Din navzdol. Pri mesanjih je manj živahnih kot je bilo v začetku meseca. Kako se uveljavlja načelo varčevanja, se je poznalo pri barantanju, gospodinje so se pulile za 25 par. Kot bi šlo za tisočake. Skoda, da meščani ne vedo vedno tako ceniti denarja, kot ga gospodinje na trgu.

stilniška podjetja naj se izločijo iz ozljem na davčno stopnjo iz I. skupine in uvrstijo v II. skupino, ki plačuje 6 odstotni osnovni davek. Preprečijo naj se privatne kuhišnje. Kr. banska uprava naj prepreči izdajo gostilniških koncesij najmanj za dobre treh let, da se zboljša medtem položaj gostilničarjev. Z uvedbo trošarine na električno razsvetljavo so posebno občutno prisadeti hotelirji, kavarnarji in večje restavracije, kar je velika ovira tujskemu prometu. Skrajno potrebno je končno decentraliziranje delavskega zavarovanja.

Večer belokranjskih narodnih šeg

Ljubljana, 11. januarja.

Snoči se je vršil večer belokranjskih narodnih pesmi in šeg, na katerem je o tej temi predaval eden najmlajševjev zbiralcev narodnega blaga v Beli Krajini g. Božo Račič. Slamičev salon v II. nadstropju je bil nabit po pol. Opazili smo poleg rednih članov društva »Bela Krajina« tudi druge najboljše predstavnike ljubljanskega javnega življenja, kakor tudi zastopnike bratskega društva »Krk«.

Po uvodnih besedah predsednika dr. Koceta, v katerih je poučarjal sicer izključno gospodarske cilje društva, je predavalci v izredno zanimivem predavanju opisali belokranjske narodne šege in jih povezal z narodnimi pesmimi, običajnimi pri raznih prilika. Belokranjski imajo za vsak dogodek v vsakega svojo pesem, med katerimi je zlasti zanimivo o članigh:

Cigani se oženijo
ajne mendo cendu zeleno.

Drevi so jo poprosili,

v torek so jo poročili,

v sredo jim je poročila,

v četrtek so ga okrstili,

v petek so mu svete dali;

ako neče krasti
hog mi nedaj rasti!

Vse to narodno blago bi bilo res nujno potrebeno zbrati in objaviti v strokovnih listih ali samostojnih knjigah, ker bi bila ogromna škoda, ako bi se izgubilo. Te pesmi vse pritočajo izredno pronicljivosti belokranjskega življenja, kakor tudi o njihovem zdravem humorju.

Predavanju je sledilo okrog 100 lepih projekcij, ki so predstavljale tamošnje narodne noše, običaje in kraje. Zeleti bi bil, da se tako predavanja večkrat ponavljajo, da tako tudi Širša publike spožna te predavanje.

— **— Iz društvenega življenja.** — Zdrženi slovenski koroški pesvki zbori, ki jim je koroška deželna vlada pred tedni

Maurice Bedel

Filipina

Roma

V.

Naš dobar Grenadier je omamnil v naslanjača, strgal si je kravato in ovratnik ter odpel telovink.

— To so nama zagodili radikalni socialisti, — je vzduhnil ves iz sebe. Roke so mu kar same omahnil, sopihal je izbljujenih oči, podoben je bil skrashiranemu bankirju ali možu, ki mu je dobegnila žena.

Pravil je hčerkki, da je našla italijanska kvestura v njegovi reviji mnogo izrazito protifašističnih poročil in velikih oglasov; revija jih je bila doslovno nabito polna: milanski čepljar iz ulice Marbeuf, trgovec s testeminičami v ulici l'Echelle, izdelovalec antičnega marmora iz predmestja St. Honore, sami notorični »fuorisiciti«, zagrizeni sovražniki naplomenitejšega režima, so hvalili v reviji svoje izdelke, opozarjajoč tako Italijo, kako dobro se jim godi, dokazujejoč s tem, kako njihova podjetja v Franciji lepo napredujejo; tako so se bahali s svojim nestrannim položajem izgnancev in kovali zaroto proti Mussoliniu.

V reviji imajo sokrvice, — je mrmljal Grenadier. — Usmiljen bom z njimi. — Pripomil je, da je bil zato obdobje protifašistične propagande, da mu je grozil v 24 urah izgon, da je takoj telefoniral na francosko poslaništvo, da bi mu domovina priskočila na pomoč in jamčila zaščito; prosil je poslaništvo, naj ga nemudoma zaščiti, načrtevajoč vse svoje naslove in funkcije, glavno uredništvo »Revije naše dobe«, častno legijo, članstvo v društvu pisateljev; nekakšen tajnik mu je pa nazadnje odgovoril, da se zarote proti varnosti države poslanika ne tičejo in da naj opravi z justico prizadeva države sam.

Tajnik! Odgovor mi je dal sporočiti po tajniku, draga Filipina! Po nekakšnem smrkavem fantiku! Zakaj torej ne kar naravnost po kuhanju? Piši... kar piši:

Sicer se pa pozna sledovi monarkidje, vzgoje gospoda, ki vlada na Oua d'Orsay tudi na francoskih poslaništvih v inozemstvu. Vsi naj vedo, kako sprejemajo naša poslaništva francosko elito, velike francoske misle, naše duševne vodje: sprejema jih kuhar...«

Vstal je in začel hoditi po sobi. Samozvest se mu je bila zopet vrnja, pripel si je ovratnik in zavezal kravato. Potem se je pa vrnil k stvari.

— Kvestor — mimogrede rečeno, pravi kavalir — je odredil hišno preiskavo v hotelu.

— Da, — je pritrdila Filipina, — in odnesli so mi beležnico.

— Saj bači twojemu notezu se moram zahvaliti, da sem tu in ne pod ključem. Poslanik moje domovine mi je

obruč hrbet, blagorodna Italija me je po pravici sumničila in tako nisem več upal, da bi mogel gospode prepričati, da sem nedolžen; moj položaj je bil tem obupnejši, ker me gospode niso razumeli. Kar se je ustavil kvestorjev pogled na listišču v twojem notezu; na njem je bil naslov tistega fanta... saj veš, tistega... Saj se gotovo spominjaš... Tistega profesorja lepega vedenja, ki...

— Ah! — je vzliknila Filipina vsa bleda. — Seveda se spominjam.

— Poslali so ponj, privedli so ga...

— Privedli so ga? Torej ni mrtvev?

— Padel je kvestorju k nogam, prigral ga in rotil, potem se je pa obrnil k meni. — Gospod, — je dejal v najčistejši, dasi nekoliko počasi francoščini, — prizelite, da sem nedolžen pri tej začuti, da vas ne poznam, da ne poznam gospodinčine...

To je res, — je pritrdila Filipina.

— Ne pozna me.

— Prisegel sem vse, kar je hotel. Za protiugubo sem ga pa prosil, naj mi bo tolmač. To mu je šlo imenito od rok. Prevedel je hitro in točno vse, kar sem povedal o ciljih svojega bivanja v Rimu, prevedel je tudi članek, ki so ga bili k sreči našli tu. Kvestorju je bil zelo všeč, čestital mi je, da sem jo tako imenito zagodel Tardieu, dejal je, da se strinja z menoj, da je Francija gnila, da jo bo lahko zaslužil prvi narod, ki se mu bo zahotel seči po njeni neodvisnosti. Povedal sem mu vse, kar vem o praznih municipijskih skladisčih, o naših zanemarjenih in zastarelih alpskih utrdbah. Bil je zelo navdušen, nekatere reči si je zabeležil, spravil je moj članek v predalček svoje pisalne mize in mi segel v roko. Češ, da lahko grem. Italijani so tako velikodušni, da ti ne morem povedati.

— Kaj pa mladenič, ki so ga privedli na policijo? — je vprašala Filipina vsa v skrbah.

— Tisti profesor? Pustil sem ga v kvestorjevih rokah. Če sem prav razumel, so zahtevali od njega nekakšna pojasnila v zadevi grožnje, da si bo končal življenje. To mi je ostalo zagotovo. Sicer pa ne vem, kako je prisel na fant v mojo kašo.

— Kaj, — se je začudila Filipina, — sas je vendar rešil zapora in odvrnil od vas sramoto. Hvaležna mu morava bit, povabiti ga morava na obed.

— Pa nai bo, draga dete, — se je udal Grenadier. — Še bolj morava pa bit hvaležna širokogrudnji policiji te dežele. Piši. To je za našo revijo:

»Državljanška svoboda, takoj kakor se razume v Franciji, je prazna beseda. Mi, izročeni na milost temu nesramnemu Chiappeu, birem iz ulice des Saussaise in vohunstvu njihovih hišnikov...« (Chiappe je pariški policijski prefekt; v ulici des Saussaise je sedež politične policije.)

Tako se je nadaljevalo še dolgo. Besede so mu tekle kar v potoku iz ust. Naenkrat se je pa hudournik njegove

Kizevetter je bil rojen leta 1866 v Petrogradu, živel je pa večinoma v

zgovornosti ustavil, nekaj ga je zajezilo: zapel je telefon.

— Ah, bože moj, — je vzduhnil naš dobrski Grenadier in naenkrat prebledel, stopil k telefonu, draga hči, in če me kliče kvestura, odgovarjaj z največjo vlijednostjo.

Previdnost mati modrosti.

— Prijatelj, ali bi mi povedal odkrito svoje menje o meni?

— Zelo rad, toda samo telefonično.

Pred antičnim kipom brez rok.

Tudi vidite posledice grde razvade nekaterih ljudi, ki si grizejo nohte.

Profesor Kizevetter umrl

V pondeljek je umrl v Pragi znani ruski zgodovinar Aleksander Aleksandrovič Kizevetter

V pondeljek zgodaj zjutraj je v Pragi nenadoma preminil ruski zgodovinar Aleksander Aleksandrovič Kizevetter, ki mu je bila usoda zadnjih 10 let tesno zvezana s Prago in Českoslovaško. Deležen je bil češke gostoljubnosti in še predzadnjem petek je govoril na zborovanju ruske praske kolonije v proslavo prve desetletnice ruske gimnazije v Pragi baš o češki gostoljubnosti zelo navdušeno. Kot zaveden demokrat se je počutil med Čehi.

Moskvi. V Moskvi je tudi dovršil študije in do boljševiške revolucije je predaval na moskovski univerzi o zgodovini novega veka. Med slusatelji je bil vedno bolj priljubljen, saj ga je odlikoval tudi dober govorniški talent. V Moskvi je napisal večino svojih del, dolgo vrsto razprav in monografij o razvoju ruskih mest itd. Od leta 1922 je živel v Pragi, kjer se je živahnno udeleževal kulturnega življenja praske ruske emigracije, deloval je v russkem inozemskem historičnem arhivu, predaval na russki univerzi, od leta 1926 pa na Karlovici univerzi o russki zgodovini. Ko je bival še v Moskvi, je deloval tudi politično in sicer v stranki ustavnih demokratov, ki jih je zastopal tudi v drugi domi.

Med svojim bivanjem v Pragi je izdal leta 1929 pod naslovom: »Na meji dveh stoletij« svoje spomine, ki niso samo osebni spomini, temveč v bistvu politična zgodovina Rusije od osmerdesetih let do svetovne vojne, pisana iz vidika sodobnega opazovalca. Čeprav je pisano delo subjektivno, je vendar važno in izredno zanimivo. Obširnejša poglavja kažejo sliko političnega razvoja Rusije, zelo žalostno sliko, saj so le redki odločujoči činitelji v Rusiji vedeli, kaj mora priti.

Postava Ključevskega oživila v tem delu in naravnost gnajivo je opisan pogovor tega mojstra ruske zgodovine z njegovim učencem nekega večera kmalu potem, ko je mladi car Nikolaj II. v javnem proglašu odklonil zgodovinsko spomenico zmestev, ki so zahtevala, naj bi jih bil priznan potsovetovalni glas pri vodstvu države. Novi russki car, sprejet s tolikimi nadami, je izjavil o teh skromnih zahtevah, da so »nespametne sanje« in da bo čeval samodržavje, kakor ga je niesegov pokojni oče. In Kizevetter beleži k temu izjava Ključevskega med pogovorom istega večera pod vtipom prvega nastopa mladega cara: »Nikola II. bo zadnji Romanovec na russkem prestolu. Sin, če se mu bo rodil, ne bo več vladal.« Vsi drugi Kizevetrovri spomini so podrobno opisovanje tega, kako se je to tragično prorokovanje Ključevskega izpolnilo, najprej pod odločilnim vplivom K. P. Pobedonosceva, ko je pa Pobedonoscev izginil iz političnega življenja, pa pod še usodenjem vplivom Gregorija Rasputina.

Gandhi o svoji ženi

Vodja Indov Gandhi rad obrne od časa do časa pozornost sveta nase. Če ne more s svojimi zahtevami predreti, začne gladovno stavko, pa gre njegovo ime takoj po vsem svetu. Tu se pa nekote vsiljuje vprasanje, kako se razumeta z ženo in splet kakšno je Gandhijevo rodbinsko življenje. Gandhi sam pripoveduje o tem, da se prej z ženo nista dobro razumela, ker včinoma ni odobravala njegovega početja. Domači prepisi so se pa vedno končali s pobotanjem.

Bili so tudi časi, pravi Gandhi, ko sem mislil, da je žena predmet moževne naslane, da je rojena za to, da izpolnjuje moževa povelja, ne pa da mu je pomočnica, družica, ki deli z njim dobro in zlo. Zdaj nisem več tako zasplojen mož, nisem pa tudi več vzgojitelj svoje žene, je pravil Gandhi svoj prijateljem. Če hoče, je lahko žena zdaj z menoj osorna, kakor sem bil jaz z njo. Zdaj sva preizkušena prijatelja in drug v drugem ne vidiva več predmeta naslane. Verjetno je pa, da niti zdaj ne odobrava mojega početja. Čeprav je med nama razlika v intelektualnem pogledu, sva imela vedno občutek, da živiva mirno in zadovoljno.

Graf Zeppelin

nemška propaganda

Najboljši zrakoplov na svetu »Graf Zeppelin« je prelepel lani morje 20krat, skrbel je večinoma za redni zračni promet med Pernambukom in Friedrichshafnom. Pred štirimi leti je krenil zrakoplov prvič čez morje. Takrat je bil njegov polet senzacija in v Lakehurstu je sprejela zrakoplov ogromna množica radovednežev. Posebni vlaki so vozili radovedne Američane od vseh strani, mnogi so se pa pripljali z avtomobili. Minila so komaj štiri leta in že leta zrakoplov čez morje, ne da bi se kdaj zmenil za to. Ob določeni uri se dvigne zračni orjak na 10.000 km dolgo pot iz Friedrichshafna v Južno Ameriko.

Za lansko leto je sestavil kapitan dr. Eckener za zrakoplov program za 10 prekoceanskih poletov, za štiri v začetku poletja, za šest pa na jesen. Nemška vlada je dala v ta namen okrog 8 milijonov Din podprtje, družba, ki je lastnica zrakoplova, pa vira poštne ministrstvo za vsak prekoceanski polet okrog 100.000 Din. Polet zrakoplova čez morje stane povprečno 2½ milijona Din. Sele z rednejšimi poleti in raznimi tehničnimi ukrepi se bodo dali ti stroški znižati. Važno vlogo pri poletih »Grofa Zeppelina« čez morje igra vreme. Zeppelinova družba trdi, da se bo zrakoplov sam izplačal, čim prelepi 400.000 km. Samo na enem povratku iz Južne Amerike je dobil zrakoplov skoraj en milijon Din poštne za 40.000 pisem. Sicer pa smatra vsa Nemčija zrakoplov za svojo najuspešnejšo propagando.

Lepa zimska

JABOLKA

Din 2.—

pri GOSPODARSKI ZVEZI

A. & E. SKABERNE LJUBLJANA

UVOD IN PRODAJA ANGLEŠKEGA IN ČEŠKEGA SUKNA, VOLNENEGA BLAGA IN SVILE.

VAŽNO! V račun jemljemo (do preklica) tudi HRANILNE KNJIZICE prvoravnih ljubljanskih dežavnih zavodov!

A. & E. Skaberne, Ljubljana

Izdelujejo se najnovnejši modeli otroških in igračnih vozičkov, tricikli, razna najnovjeva dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroški vozički, LJUBLJANA, Karlovška c. 4

Zavese, posteljna pregrinjala

namizne prte, prtiče itd., krasno vezene in po nizkih cenah dobitne pri

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA

(poleg hotela Štrukelj)

Vezenje oprem za neveste, monogrami, gumbnice, entlaže, ažuriranje in predtiskanje.

Velika izbira predtiskanih ženskih ročnih del.

obruč hrbet, blagorodna Italija me je po pravici sumničila in tako nisem več upal, da bi mogel gospode prepričati, da sem nedolžen; moj položaj je bil tem obupnejši, ker me gospode niso razumeli. Kar se je ustavil kvestorjev pogled na listišču v twojem notezu; na njem je bil naslov tistega fanta... saj veš, tistega... Saj se gotovo spominjaš... Tistega profesorja lepega vedenja, ki...

— Ah! — je vzliknila Filipina vsa bleda. — Seveda se spominjam.

— Poslali so ponj, privedli so ga...

— Privedli so ga? Torej ni mrtvev?

— Padel je kvestorju k nogam, prigral ga in rotil, potem se je pa obrnil k meni. — Gospod, — je dejal v najčistejši, dasi nekoliko počasi francoščini, — prizelite, da sem nedolžen pri tej začuti, da vas ne poznam, da ne poznam gospodinčine...

To je res, — je pritrdila Filipina.

— Ne pozna me.

— Prisegel sem vse, kar je hotel. Za protiugubo sem ga pa prosil, naj mi bo tolmač. To mu je šlo imenito od rok. Prevedel je hitro in točno vse, kar sem povedal o ciljih svojega bivanja v Rimu, prevedel je tudi članek, ki so ga bili k sreči našli tu. Kvestorju je bil zelo všeč, čestital mi je, da sem jo tako imenito zagodel Tardieu, dejal je, da se strinja z menoj, da je Francija gnila, da jo bo lahko zaslužil prvi narod, ki se mu bo zahotel seči po njeni neodvisnosti. Povedal sem mu vse, kar vem o praznih municipijskih skladisčih, o naših zanemarjenih in zastarelih alpskih utrdbah. Bil je zelo navdušen, nekatere reči si je zabeležil, spravil je moj članek v predalček svoje pisalne mize in mi segel v roko. Češ, da lahko grem. Italijani so tako velikodušni, da ti ne morem povedati.